

**UCHWAŁA NR XXVI/148/2026
RADY GMINY RUDA MALENIECKA**

z dnia 18 czerwca 2026 r.

w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ruda Maleniecka do roku 2030 z perspektywą do roku 2040” za lata 2024-2025.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 662) oraz art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.), **Rada Gminy Ruda Maleniecka uchwala, co następuje:**

§ 1. 1. Przyjmuje się Raport z wykonania „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ruda Maleniecka do roku 2030 z perspektywą do roku 2040”, za lata 2024-2025.

2. Raport stanowi załącznik do przedmiotowej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ruda Maleniecka.

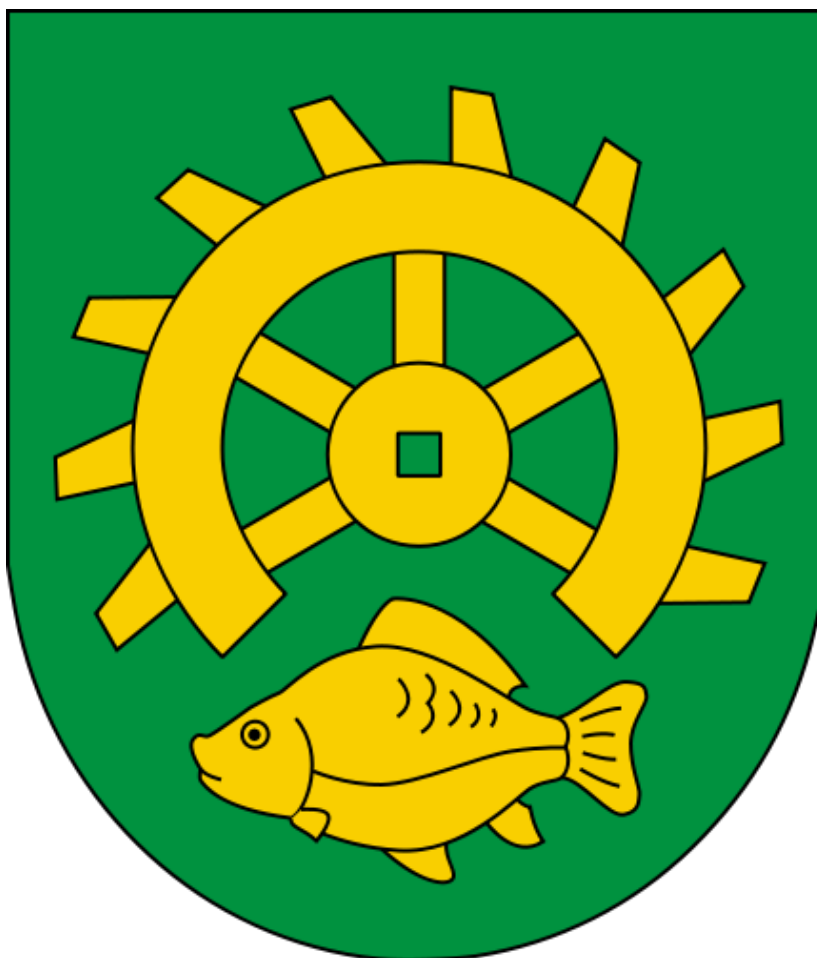
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Piotr Tarasiński

Załącznik do Uchwały Nr XXVI/148/2026
Rady Gminy Ruda Maleniecka
z dnia 18 czerwca 2026 r.

GMINA RUDA MALENIECKA

RAPORT Z WYKONANIA AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

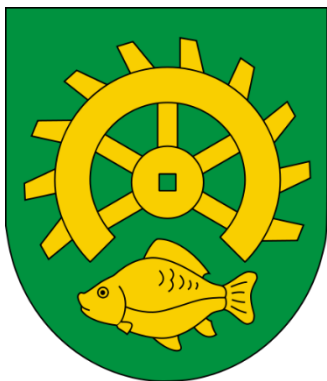

DLA GMINY RUDA MALENIECKA ZA LATA 2024 - 2025

<https://samorząd.gov.pl/web/gmina-ruda-maleniecka>

URZĄD GMINY W RUDZIE MALENIECKIEJ

Ruda Maleniecka 99 A

26 - 242 Ruda Maleniecka

Wójt Gminy
mgr Jolanta Orman

Współpraca

Pracownicy Urzędu Gminy w Rudzie Malenieckiej

Ruda Maleniecka, czerwiec 2026 r.

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	5
1.1. Podstawa prawna opracowania	5
1.2. Przedmiot i zakres opracowania	5
II. CELE, KIERUNKI ORAZ ZADANIA PRZEDSTAWIONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RUDA MALENIECKA DO ROKU 20230 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY DO ROKU 20240..	6
2.1. Obszar interwencji I - Ochrona klimatu i jakości powietrza	8
2.2. Obszar interwencji II - Zagrożenie hałasem	10
2.3. Obszar interwencji III - Pola elektromagnetyczne	11
2.4. Obszar interwencji IV - Gospodarowanie wodami	12
2.5. Obszar interwencji V - Gospodarka wodno-ściekowa	13
2.6. Obszar interwencji VI - Gleby oraz zasoby geologiczne	14
2.7. Obszar interwencji VII - Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	15
2.8. Obszar interwencji VIII - Zasoby przyrodnicze	16
2.9. Obszar interwencji IX - Zagrożenia poważnymi awariami	17
2.10. Obszar interwencji X - Edukacja ekologiczna	18
III. REALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	19
IV. MONITOROWANIE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	43
4.1. Zasady monitoringu	43
4.1.1. Monitoring środowiska	45
4.1.2. Monitoring programu	45
4.1.3. Monitoring odczuć społecznych	46
4.2. Monitorowanie założonych efektów ekologicznych	46
V. ZAPEWNIENIE DŁUGOFALOWEGO BEZPIECZEŃSTWA ZAOPATRZENIA W WODĘ PITNĄ – STRATEGICZNA ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY WODOCIĄGOWEJ W MIEJSCOWOŚCIACH LIPA I WYSZYNA FAŁKOWSKA	48

VI. PODSUMOWANIE	49.
VII. BIBLIOGRAFIA.....	51
VIII. SPIS TABEL.....	52

I. WSTĘP

1.1. Podstawa prawna opracowania

Obowiązek wykonania Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.). Zgodnie z zapisami ustawy, **polityka ochrony środowiska** - czyli zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, prowadzona jest m.in. za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Po przedstawieniu raportów odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu albo radzie gminy, raporty są przekazywane przez organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw środowiska, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu.

Aktualnie obowiązująca „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ruda Maleniecka do roku 2030 z perspektywą do roku 2040” została przyjęta Uchwałą Nr XXXVIII/276/2022 Rady Gminy Ruda Maleniecka z dnia 14 lipca 2022r.

1.2. Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest „Raport z wykonania Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ruda Maleniecka za lata 2024 - 2025”. Obowiązujące przepisy prawa nie określają wymagań dotyczących formy i struktury raportu z realizacji Gminnego Programu Ochrony Środowiska. Nie zostały również opracowane ogólne wytyczne opracowania Raportu, umożliwiające zachowanie układu treści i sposobu przedstawienia rezultatów z realizacji zadań ujętych w Programie obowiązujące we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego w Polsce.

Przyjęto zatem, że Raport z realizacji Programu powinien zawierać:

- ♦ stopień realizacji zadań wynikających z Programu Ochrony Środowiska,
- ♦ wnioski odnośnie przyszłego raportowania stanu realizacji Programu Ochrony Środowiska.

Raport jest zatem próbą weryfikacji i wstępnej oceny jakościowej i ilościowej realizacji celów oraz zadań zapisanych w Programie. Raport został opracowany na podstawie danych i informacji uzyskanych od jednostek samorządowych jak i innych podmiotów prowadzących działalność na terenie Gminy, których działania były wpisane w harmonogram zadań w ramach „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ruda Maleniecka do roku 2030 z perspektywą do roku 2040”.

W ramach opracowania założono, iż kontrola wdrażania Programu i oceny jego realizacji w aspekcie założonych celów opierać się będzie o:

- ♦ monitoring wdrażania Programu, polegający na ocenie w zakresie:
 - ♦ określenia stopnia realizacji przyjętych celów;
 - ♦ oceny realizacji programów i projektów inwestycyjnych w ochronie środowiska;
 - ♦ określenia stopnia rozbieżności (%) pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem;
 - ♦ analizy przyczyn tych rozbieżności.
- ♦ monitoring skutków realizacji Programu, w tym monitoring świadomości społecznej.

II. CELE, KIERUNKI ORAZ ZADANIA PRZEDSTAWIONE W AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RUDA MALENIECKA DO ROKU 20230 Z PERSPEKTYWĄ SO ROKU 2040.

Ochrona Środowiska przyrodniczego jest jedną z głównych dróg do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, czyli osiągnięcia ładu ekologicznego, społecznego, ekonomicznego, gospodarczego oraz przestrzennego. Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu jest realizacja przez Gminę Ruda Maleniecka polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Program stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania

środowiskiem spajającą wszystkie działania i wytyczne dokumentów dotyczących ochrony środowiska i przyrody na szczeblu jednostki samorządu terytorialnego.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ruda Maleniecka jest dokumentem kształtującym długofalową Politykę Ochrony Środowiska. Przedstawione w nim zagadnienia ujęte zostały w sposób kompleksowy, z wyznaczeniem celów strategicznych, krótko i długoterminowych, a także przyjęciem zadań z zakresu wszystkich sektorów ochrony środowiska. Wypełnienie zawartych celów i zadań przyczyni się do poprawy jakości środowiska naturalnego i poziomu życia mieszkańców.

Realizacja zdefiniowanych ekologicznych celów strategicznych w powiązaniu z programem edukacji ekologicznej społeczeństwa powinny zapewnić rozwój zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju.

W celu realizacji Polityki ekologicznej dla Gminy Ruda Maleniecka konieczne było ustalenie harmonogramu prowadzenia zadań ekologicznych z rozbiciem na zadania krótko i długookresowe oraz mechanizmy finansowo - ekonomiczne. Do najważniejszych kryteriów w skali Gminy branych pod uwagę podczas sporządzania planu operacyjnego do roku 2030 należy wymienić zadania i kierunki określone w dokumentach strategicznych i lokalnych:

- ♦ Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,
- ♦ Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- ♦ Polityka Energetyczna Polski do 2040 roku,
- ♦ Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego,
- ♦ Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Koneckiego,
- ♦ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ruda Maleniecka.

W harmonogramach realizacyjnych przygotowanych dla Gminy Ruda Maleniecka poszczególnym obszarom interwencji, w ramach wyznaczonych celów ekologicznych, przyporządkowano konkretne zadania z określeniem czasu ich realizacji i instytucje, które powinny je realizować lub współrealizować. Z uwagi na specyfikę niektórych zadań np. edukacja ekologiczna, czy zadania kontrolne będą one realizowane zarówno w ramach harmonogramu krótko i długoterminowego. Cele ekologiczne, a w ich ramach kierunki działań, jakie należy podjąć w zakresie ochrony środowiska na terenie Gminy, stanowią podstawę dla realizacji konkretnych zadań ekologicznych na przestrzeni kilkunastu lat. Zadania zostały wyznaczone na podstawie analizy stanu środowiska przyrodniczego, przewidywanych kierunków rozwoju oraz informacji w zakresie planowanych inwestycji (dziedzina ochrony środowiska), które przekazane

zostały przez Urząd Gminy w Rudzie Malenieckiej jak i instytucje obligatoryjnie zajmujące się ochroną środowiska na analizowanym obszarze.

W przedmiotowym Programie Ochrony Środowiska wyznaczono następujące obszary:

- ♦ **Obszar interwencji I** - Ochrona klimatu i jakości powietrza
- ♦ **Obszar interwencji II** - Zagrożenia hałasem
- ♦ **Obszar interwencji III** - Pola elektromagnetyczne
- ♦ **Obszar interwencji IV** - Gospodarowanie wodami
- ♦ **Obszar interwencji V** - Gospodarka wodno-ściekowa
- ♦ **Obszar interwencji VI** - Gleby oraz zasoby geologiczne
- ♦ **Obszar interwencji VII** - Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
- ♦ **Obszar interwencji VIII** - Zasoby przyrodnicze
- ♦ **Obszar interwencji IX** - Zagrożenia poważnymi awariami
- ♦ **Obszar interwencji X** - Edukacja ekologiczna

W harmonogramach realizacyjnych zestawiono cele i zadania ekologiczne dla Gminy w odniesieniu do konkretnych elementów środowiska.

2.1. Obszar interwencji I - Ochrona klimatu i jakości powietrza

Cel ekologiczny: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń

Zadania ekologiczne:

- ♦ Wspieranie działań inwestycyjnych w zakresie ochrony powietrza podejmowanych przez podmioty gospodarcze;
- ♦ Wspieranie działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji ze źródeł komunalnych i komunikacyjnych;
- ♦ Eliminowanie węgla jako paliwa w kotłowniach komunalnych na rzecz paliw niskoemisyjnych;
- ♦ Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii i stosowania alternatywnych źródeł energii;
- ♦ Ujawnianie oraz zgłaszanie WIOŚ nowych źródeł zanieczyszczeń powietrza w celu podjęcia działań kontrolnych;
- ♦ Współpraca Gminy z zarządcami dróg krajowych i powiatowych w zakresie wyznaczania potrzeb modernizacji ciągów komunikacyjnych;

- ♦ Przebudowa i budowa dróg na terenie Gminy;
- ♦ Bieżąca naprawa dróg i ciągów komunikacji ze szczególnym uwzględnieniem terenów skanalizowanych;
- ♦ Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy;
- ♦ Promocja wspierania rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz technologii zwiększających efektywne wykorzystanie energii i zmniejszających materiałochłonność gospodarki;
- ♦ Realizacja idei wzorcowej roli sektora publicznego poprzez promowanie i wdrażanie działań z zakresu efektywności energetycznej;
- ♦ Zwiększenie świadomości wśród mieszkańców dotyczącej ich wpływu na lokalną gospodarkę ekologiczną oraz jakość powietrza.

Cel ekologiczny: Spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza

Zadania ekologiczne:

- ♦ Spełnienie standardów emisyjnych z instalacji, wymaganych przepisami prawa;
- ♦ Ograniczenie emisji z istotnych źródeł punktowych obiektu energetycznego spalania paliw poprzez kontrolę instalacji, wprowadzania nowoczesnych technik spalania paliw oraz stosowanie wysokosprawnych urządzeń odpylających;
- ♦ Kontrola dotrzymania przez lokalny przemysł standardów emisyjnych, modernizacja układów technologicznych, poprawa jakości stosowanego węgla lub zamiana nośnika na bardziej ekologiczny;
- ♦ Wdrażanie nowoczesnych technologii w zakładach przyjaznych środowisku oraz systemów zarządzania środowiskiem.

Cel ekologiczny: Ścieżki rowerowe

Zadania ekologiczne:

- ♦ Intensyfikacja ruchu rowerowego poprzez likwidację barier technicznych oraz przebudowa i budowa ścieżek pieszo-rowerowych.

Cel ekologiczny: Termomodernizacje

Zadania ekologiczne:

- ♦ Termomodernizacje budynków na terenie Gminy;
- ♦ Modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej.

Cel ekologiczny: Monitoring jakości środowiska

Zadania ekologiczne:

- ♦ Monitoring jakości powietrza atmosferycznego na terenie Gminy.

2.2. Obszar interwencji II - Zagrożenie hałasem

Cel ekologiczny: Ograniczanie emisji hałasu

Zadania ekologiczne:

- ♦ Integrowanie opracowań planistycznych z problemami zagrożenia hałasem;
- ♦ Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zasad kształtowania komfortu akustycznego dla obszaru;
- ♦ Wzmocnienie działalności kontrolnej organów samorządowych w porozumieniu z WIOŚ w zakresie emisji hałasu przez podmioty korzystające ze środowiska;
- ♦ Zmniejszenie emisji hałasu z transportu drogowego.
- ♦ Ograniczenie emisji hałasu pochodzącego z prowadzonej działalności gospodarczej i przemysłowej;
- ♦ Dokonanie rozpoznania klimatu akustycznego ze wskazaniem terenów szczególnie narażonych na emisję hałasu;
- ♦ Monitorowanie natężenia ruchu i poziomu hałasu wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych przechodzących przez teren Gminy;
- ♦ Wspieranie działań inwestycyjnych zmierzających do modernizacji i przebudowy dróg i ulic dla terenów szczególnego zagrożenia hałasem.

Cel ekologiczny: Modernizacja dróg i infrastruktury drogowej

Zadania ekologiczne:

- ♦ Modernizacja i rozbudowa lokalnego układu drogowego;
- ♦ Minimalizacja emisji hałasu komunikacyjnego poprzez budowę ekranów akustycznych wzdłuż tras komunikacyjnych gdzie występują przekroczenia standardów akustycznych.

Cel ekologiczny: Monitoring jakości środowiska

Zadania ekologiczne:

- ♦ Monitoring klimatu akustycznego na terenie Gminy.

2.3. Obszar interwencji III - Pola elektromagnetyczne

Cel ekologiczny: Ochrona ludzi przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Zadania ekologiczne:

- ♦ Identyfikacja i kontrole zagrożeń promieniowania elektromagnetycznego;
- ♦ Inwentaryzacja i kontrole źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego.

Cel ekologiczny: Preferowanie mało-konfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych

Zadania ekologiczne:

- ♦ Uwzględnienie w MPZP zagadnień pola elektromagnetycznego (pozostawienie w sąsiedztwie linii wysokich napięć wolnych przestrzeni);
- ♦ Minimalizowanie liczby wysokich konstrukcji antenowych i lokalizowanie urządzeń nadawczych kilku użytkowników na jednej konstrukcji wspornej (ze względu na ochronę krajobrazu);

- ♦ Budowa nowych stacji transformatorowych oraz remonty i modernizacja istniejącej sieci niskiego napięcia.

Cel ekologiczny: Monitoring jakości środowiska

Zadania ekologiczne:

- ♦ Monitoring promieniowanie elektromagnetycznego na terenie Gminy.

2.4. Obszar interwencji IV - Gospodarowanie wodami

Cel ekologiczny: Zarządzanie zasobami wodnymi

Zadania ekologiczne:

- ♦ Wykonanie inwentaryzacji urządzeń melioracyjnych na terenie Gminy;
- ♦ Wdrażanie programów ochrony wód podziemnych i powierzchniowych.

Cel ekologiczny: Mała retencja

Zadania ekologiczne:

- ♦ Współpraca Gminy z zarządcami urządzeń wodnych w zakresie inwentaryzacji, odbudowy i regulacji oraz prawidłowa eksploatacja systemów melioracji podstawowej i oraz szczegółowej;
- ♦ Realizacja programu małej retencji dla Województwa Świętokrzyskiego w tym budowa zbiorników retencyjnych.

Cel ekologiczny: Ochrona przed suszą

Zadania ekologiczne:

- ♦ Podniesienie gotowości powiatowego i gminnego centrów zarządzania kryzysowego w przypadku zagrożenia;
- ♦ Zwiększanie retencyjności zlewni oraz efektywności urządzeń zabezpieczenia i struktur organizacyjnych (budowa, modernizacja, utrzymanie, zarządzanie);
- ♦ Współuczestnictwo w rozbudowie zintegrowanego systemu informowania i alarmowania mieszkańców powiatu o zagrożeniach;
- ♦ Utrzymanie w sprawności technicznej istniejących obiektów infrastruktury - zbiorników, wałów, koryt rzecznych, potoków i kanałów, rowów, systemów kanalizacji deszczowych oraz zabudowy towarzyszącej;
- ♦ Realizacja działań przestrzennych zatrzymujących wody deszczowe w miejscach ich opadu, poprzez: podnoszenie lesistości zwiększającej retencyjność; przekształcanie gruntów orných w użytki zielone; racjonalną gospodarką wodami opadowymi na terenach silnie zurbanizowanych.

Cel ekologiczny: Monitoring jakości środowiska

Zadania ekologiczne:

- ♦ Monitoring jakości wód podziemnych i powierzchniowych na terenie Gminy.

2.5. Obszar interwencji V - Gospodarka wodno-ściekowa

Cel ekologiczny: Zarządzanie zasobami wodnymi, racjonalizacja zużycia wody

Zadania ekologiczne:

- ♦ Minimalizacja strat wody na przesyle wody wodociągowej (przewody magistralne i lokalne);
- ♦ Sukcesywna wymiana i renowacja wyeksploatowanych odcinków sieci wodociągowej, zwłaszcza sieci cementowo-azbestowych;
- ♦ Opracowanie projektów i budowa sieci wodociągowej;
- ♦ Przebudowa przepompowni wody w miejscowości Wyszyna Machorowska;

Cel ekologiczny: Racjonalna gospodarka ściekowa

Zadania ekologiczne:

- ♦ Zewidencjonowanie zbiorników bezodpływowych i zintensyfikowanie ich kontroli technicznej oraz częstotliwości opróżniania;
- ♦ Wzmożenie działań kontrolnych egzekucyjnych w celu eliminacji nielegalnego zrzutu ścieków;
- ♦ Opracowanie projektów i budowa sieci kanalizacyjnej;
- ♦ Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Koliszowy;
- ♦ Gospodarowanie wodami opadowymi na terenie Gminy.

2.6. Obszar interwencji VI - Gleby oraz zasoby geologiczne

Cel ekologiczny: Ochrona zasobów kopalin

Zadania ekologiczne:

- ♦ Wyeliminowanie niekoncesjonowanej eksploatacji surowców naturalnych;
- ♦ Bieżąca rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;
- ♦ Uwzględnienie w studium uwarunkowań oraz planie zagospodarowania przestrzennego obszarów złóż i objęcie ochroną oraz działania związane z ich poszukiwaniem i rozpoznawaniem.

Cel ekologiczny: Rekultywacja terenów zdegradowanych

Zadania ekologiczne:

- ♦ Rekultywacja terenów zdegradowanych zwłaszcza terenów związanych z eksploatacją surowców.

Cel ekologiczny: Ochrona gleb

Zadania ekologiczne:

- ♦ Ochrona i wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień przydrożnych spełniających rolę przeciwoerozyjną;
- ♦ Kształtowanie struktury upraw przeciwdziałającej erozji i pogarszaniu się jakości gleb;

- ♦ Podjęcie działań zmniejszających poziom zakwaszenia gleb;
- ♦ Propagowanie przestrzegania zasad nawożenia gruntów w zgodzie z kodeksem dobrych praktyk rolniczych;
- ♦ Wspieranie przedsięwzięć mających na celu tworzenie i rozwój gospodarstw ekologicznych oraz wspieranie rolnictwa integrowanego.

Cel ekologiczny: Monitoring jakości środowiska

Zadania ekologiczne:

- ♦ Monitoring jakości gleb na terenie Gminy.

2.7. Obszar interwencji VII - Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel ekologiczny: Poprawa stanu gospodarki odpadami

Zadania ekologiczne:

- ♦ Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymogami ochrony środowiska;
- ♦ Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów azbestowych z terenu Gminy.

Cel ekologiczny: Budowa funkcjonalnego systemu gospodarki odpadami

Zadania ekologiczne:

- ♦ Modernizacja i wprowadzenie nowych, realizujących niskoodpadowych procesów produkcyjnych;
- ♦ Wdrożenie wytycznych w zakresie zapobiegania powstawania odpadów oraz zalecanego postępowania z odpadami;
- ♦ Bieżąca kontrola realizacji przez mieszkańców obowiązków w zakresie utrzymania czystości porządku;
- ♦ Likwidacja nielegalnych składowisk odpadów;
- ♦ Intensyfikacja działań w zakresie wdrażania systemu gospodarki odpadami komunalnymi;

- ♦ Wsparcie finansowe dla osób fizycznych likwidujących azbest lub wyroby zawierające azbest z terenu nieruchomości położonych na terenie Gminy.

Cel ekologiczny: Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów oraz prowadzenie nowoczesnego systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów

Zadania ekologiczne:

- ♦ Gospodarowanie odpadami elektrycznymi i elektronicznymi (zorganizowanie punktu zbiórki ww. odpadów, działania edukacyjne);
- ♦ Gospodarowanie zużytymi bateriami (rozbudowa systemu zbiórki ww. odpadów, działania edukacyjne);
- ♦ Zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska poprzez rozwój selektywnego zbierania odpadów z wydzieleniem odpadów niebezpiecznych, odpadów zielonych, odpadów poddawanych odzyskowi lub recykling;
- ♦ Kontrola i monitoring wytwórców odpadów i podmiotów posiadających instalacje do przetwarzania odpadów;
- ♦ Kontrola wydawanych decyzji w zakresie gospodarki odpadami.

2.8. Obszar interwencji VIII - Zasoby przyrodnicze

Cel ekologiczny: Opieka nad istniejącymi obszarami chronionymi

Zadania ekologiczne:

- ♦ Podejmowanie działań w sprawie ustanowienia form ochrony przyrody wynikające z ustawy o ochronie przyrody;
- ♦ Prowadzenie prac pielęgnacyjnych zieleni;
- ♦ Wykonanie oznakowania i infrastruktury dla istniejących form ochrony przyrody;
- ♦ Opieka nad formami ochrony przyrody na terenie Gminy (prace pielęgnacyjno-porządkowe).

Cel ekologiczny: Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody

Zadania ekologiczne:

- ♦ Wydawanie zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów z terenów niebędących własnością Gminy (zgodnie z ust. o ochronie przyrody);
- ♦ Przeprowadzanie kontroli z zakresu nasadzeń, wynikających z wydanych decyzji na usunięcie drzew i krzewów;
- ♦ Nakładanie kar za nielegalną wycinkę drzew i krzewów na terenie Gminy;
- ♦ Restrykcyjny nadzór nad przestrzeganiem zakazu wypalania łąk, ściernisk, rowów itp.;
- ♦ Wspieranie przedsięwzięć mających na celu powiększanie terenów zieleni;
- ♦ Ochrona cennych przyrodniczo siedlisk.

Cel ekologiczny: Ochrona i zrównoważony rozwój lasów

Zadania ekologiczne:

- ♦ Realizacja zrównoważonej gospodarki leśnej;
- ♦ Rozwój monitoringu środowiska leśnego w celu rozpoznania stanu lasu, przeciwdziałania pożarom, rozwojowi szkodników i chorób.

2.9. Obszar interwencji IX - Zagrożenia poważnymi awariami

Cel ekologiczny: Przeciwdziałanie poważnym awariom

Zadania ekologiczne:

- ♦ Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zasad postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii.

Cel ekologiczny: Zwiększenie bezpieczeństwa transportu substancji niebezpiecznych

Zadania ekologiczne:

- ♦ Zwiększenie bezpieczeństwa transportu substancji niebezpiecznych poprzez zastosowanie efektywnych i sprawdzonych rozwiązań (minimalizacja ryzyka);
- ♦ Stałe uaktualnianie i optymalizacja tras przewozu materiałów niebezpiecznych;
- ♦ Kontrole sprawności technicznej pojazdów i warunków transportowania materiałów niebezpiecznych;
- ♦ Kontrola nad załadunkiem i rozładunkiem materiałów niebezpiecznych w celu zapobiegania potencjalnym poważnym awariom;
- ♦ Odpowiednie wyposażenie pojazdów transportujących substancje niebezpieczne (m.in. środki gaśnicze, znaki ostrzegawcze).

2.10. Obszar interwencji X - Edukacja ekologiczna

Cel ekologiczny: Działalność organizacyjna oraz informacyjna z zakresu ochrony środowiska

Zadania ekologiczne:

- ♦ Wspieranie szkolnych kół zainteresowań o tematyce ekologicznej oraz konkursów o tematyce ekologicznej;
- ♦ Organizacja kampanii informacyjnych dotyczących zagadnień ochrony środowiska;
- ♦ Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony środowiska i przyrody poprzez stronę internetową;
- ♦ Udział Urzędu Gminy w akcji „Sprzątanie Świata” oraz „Dzień Ziemi”;
- ♦ Wykorzystanie elementów przyrodniczych i kulturowych do kreowania wizerunku Gminy (materiały reklamowe);
- ♦ Druk i dystrybucja ulotek informujących o zasadach gospodarki odpadami na terenie Gminy.

Cel ekologiczny: Zacieśnienie współpracy między Gminą a Nadleśnictwami

Zadania ekologiczne:

- ♦ Wzajemna współpraca podczas opiniowania planów, programów oraz innych przedsięwzięć strategicznych;
- ♦ Współpraca ze Strażą Leśną w związku z likwidacją dzikich wysypisk śmieci.

Cel ekologiczny: Intensyfikacja współpracy międzygminnej

Zadania ekologiczne:

- ♦ Dążenie do osiągnięcia wspólnej polityki środowiskowej z sąsiednimi gminami.

III. REALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ruda Maleniecka za lata 2024 - 2025” opracowany został na podstawie danych i informacji uzyskanych od jednostek samorządowych jak i innych podmiotów prowadzących działalność na terenie Gminy, których działania były wpisane w harmonogram realizacyjny. W ramach realizacji zadania zwrócono się z ankietami do następujących jednostek:

- ♦ Urzędu Gminy w Rudzie Malenieckiej
- ♦ Starostwa Powiatowego w Końskich,
- ♦ Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego,
- ♦ Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Kielcach,
- ♦ Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach,
- ♦ Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich,
- ♦ Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,
- ♦ Nadleśnictwa Radoszyce

Poszczególne informacje przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 1. Cele, kierunki interwencji oraz zadania uwzględnione w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ruda Maleniecka

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania wraz ze wskazaniem źródła finansowania	Podmiot odpowiedzialny
I.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych wprowadzanych do powietrza	Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym: ograniczanie niskiej emisji, oszczędność energii, stosowanie alternatywnych źródeł energii	1. Gmina Ruda Maleniecka - W siedzibie urzędu gminy prowadzony jest punkt konsultacyjno-informacyjny Programu Priorytetowego Czyste Powietrze oraz programów współistniejących. Mieszkańcy korzystają z bezpłatnych konsultacji oraz materiałów informacyjnych (broшуry, ulotki). 2. Gmina Ruda Maleniecka - Realizacja Programu Priorytetowego Czyste Powietrze 3. Gmina Ruda Maleniecka – Realizacja Programu Priorytetowego Ciepłe Mieszkanie w ramach której beneficjenci skorzystali z dofinansowania na demontaż starego oraz montaż nowego efektywnego źródła ciepła.	1. 2024-2025 r. działanie ciągle 2. 2024-2025 r. działanie ciągle 3. 25.04.2024 r.- 31.12.2025 r. zakończone	1. Koszty poniesione w ramach funkcjonowania tut. jednostki oraz WFOŚiGW w Kielcach. 2. Rok 2024: WFOŚiGW w Kielcach: 144 427,15 zł. Osoby fizyczne: 76 772,85 zł. Rok 2025: WFOŚiGW w Kielcach: 249 588,16 zł. Osoby fizyczne: 123 288,32 zł. 3. WFOŚiGW w Kielcach: 57 500, 00 zł. Osoby fizyczne: 49 919,00 zł.	Gmina, Starostwo Powiatowe, Urząd Marszałkowski

				4. Gmina Ruda Maleniecka – Prowadzenie systematycznych działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie ochrony powietrza, polegające na bieżącym udostępnianiu komunikatów na stronie internetowej urzędu, tablicach ogłoszeń w sołectwach oraz na gminnym profilu na portalu Facebook, a także na upowszechnianiu tej tematyki podczas lokalnych imprez okolicznościowych. 5. Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego - Konferencja pn.: „Jakość powietrza na terenie województwa świętokrzyskiego”. Celem konferencji było przekazanie wiedzy w obszarze ochrony powietrza i polityki klimatyczno-energetycznej uczestnikom wydarzenia – przedstawicielom administracji samorządowej z terenu województwa świętokrzyskiego.	4. 2024-2025 r. działanie ciągle 5. 03.10.2025 r.	4. Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki. 5. 14 645,00 zł - Budżet województwa świętokrzyskiego.	
			Sukcesywna aktualizacja sposobów ogrzewania na terenie gminy w ramach aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej				
			Wspieranie działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji poprzez modernizację systemów ogrzewania budynków komunalnych i indywidualnych oraz wprowadzanie odnawialnych źródeł energii				Gmina
			Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako elementu zmian w świadomości społeczeństwa oraz środków prewencyjny	Gmina Ruda Maleniecka – Realizacja zadań wskazanych w Programie Ochrony Powietrza oraz wynikających z Uchwały nr XXII/292/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020 r. (dotyczącej ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji spalania paliw) oraz Uchwały nr LXIV/798/23 z dnia 25 września 2023 r. w sprawie aktualizacji tego programu wraz z planem działań krótkoterminowych. W ramach tych działań przeprowadzono 10 kontroli środowiskowych, obejmujących weryfikację źródeł ciepła i spalania paliw (palenisk), a także ocenę ogólnego stanu technicznego budynków mieszkalnych..	5 kontroli w IV kwartale 2024 r. i 5 kontroli w 2025 r. (w maju 1, we wrześniu 4).	Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki.	Gmina

				Budowa oraz modernizacja układu drogowego na terenie gminy	1. Gmina Ruda Maleniecka – Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Wyszyna Machorowska. 2. Gmina Ruda Maleniecka – Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Koliszowy. 3. Nadleśnictwo Radoszyce - Przegląd szlaków turystycznych pod kątem drożności oraz drzew niebezpiecznych.	1.18.11.2024 r. 2. 25.11.2025 r. 3. 2024-2025 r.	1. 78 720,00 zł. 2. 305 766,02 zł. 3. Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki.	Gmina, Zarządcy dróg, Nadleśnictwa
--	--	--	--	--	--	--	--	--

		Ścieżki rowerowe	Budowa oraz modernizacja układu ścieżek rowerowych na terenie gminy				Gmina, Starostwo Powiatowe, Urząd Marszałkowski
		Poprawa efektywności energetycznej	Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację i wykorzystanie OZE w obiektach użyteczności publicznej oraz obiektach indywidualnych	1. Gmina Ruda Maleniecka - Realizacja Priorytetowego Programu Czyste powietrze - wymiana nieefektywnych źródeł ciepła wraz z termomodernizacją budynków. 2. Gmina Ruda Maleniecka - W budynku użyteczności publicznej, pełniącym funkcję przedszkola, zainstalowano panele fotowoltaiczne o mocy 10 kW i efektywne źródło ciepła - piec na pellet. 3.Gmina Ruda Maleniecka - Rozpoczęcie w roku 2024 zadania pod nazwą „Modernizacja elektrowni wodnych na terenie Gminy Ruda Maleniecka”	1. 2024-2025 r. 2.2024 r. 3.2024, 2025 r. W trakcie realizacji.	1.Rok 2024: WFOŚiGW w Kielcach: 173 200,00 zł. Osoby fizyczne: 64 560,00 zł. Rok 2025: WFOŚiGW w Kielcach: 516 894,55 zł. Osoby fizyczne: 155 366,66 zł. 2. Instalacja PV: 61 772,54 zł. Kocioł: 5 939,19 zł. 3. 8 580 000,00 zł	Gmina

				Wykonanie instalacji fotowoltaicznych i instalacji solarnych na terenie Gmin zrzeszonych w Staropolskim Związku Gmin i Miast w ramach projektu pn.: 'OZE dla mieszkańców gmin SZGiM' - wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych	1. Gmina Ruda Maleniecka – Uruchomienie naboru w ramach Staropolskiego Związku Gmin i Miast, dotyczącego dofinansowania do magazynów energii pod istniejące na terenie Gminy Ruda Maleniecka instalacje fotowoltaiczne (zebranie ankiet od osób zainteresowanych uzyskaniem dofinansowania). 2. Gmina Ruda Maleniecka – Uruchomienie naboru uzupełniającego w ramach Staropolskiego Związku Gmin i Miast, dotyczącego dofinansowania do magazynów energii pod istniejące na terenie Gminy Ruda Maleniecka instalacje fotowoltaiczne (zebranie ankiet od osób zainteresowanych uzyskaniem dofinansowania).	1.Sierpień 2024 r. 2.17.11.2025 r. nabór ciągły, w trakcie realizacji	1. Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki. 2. Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki.	
		Monitoring środowiska	jakości	Monitoring jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy				GIOŚ RWMŚ
				Budowa oświetlenia drogowego w miejscowościach: Strzęboszów, Koliszowy, Wyszyna Fałkowska, Wyszyna Machorowska, Wyszyna Rudzka, Młotkowice, Ruda Maleniecka, Maleniec, Cis, Lipa, Dęba, Dęba-Kolonia	Gmina Ruda Maleniecka – Rozpoczęte w roku 2024 zadanie pod nazwą: "Modernizacja i rozbudowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Ruda Maleniecka"	2024, 2025 r. W trakcie realizacji.	2 584 230,00 zł brutto	Gmina
Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania				Podmiot odpowiedzialny
II.	Zagrożenia hałasem	emisji	Działania inwestycyjne oraz administracyjne w zakresie dotrzymywania standardów poziomów	Integrowanie opracowań planistycznych z problemami zagrożenia hałasem				Gmina
		Ograniczenie hałasu		Monitorowanie natężenia ruchu i poziomu hałasu wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych przechodzących przez teren gminy				Gmina Zarządcy dróg

				Budowa oraz modernizacja układu drogowego na terenie gminy	1. Gmina Ruda Maleniecka – Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Wyszyna Machorowska.	1.18.11.2024 r.	1. 78 720,00 zł.	Gmina Zarządcy dróg
					2. Gmina Ruda Maleniecka – Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Koliszowy.	2. 25.11.2025 r.	2. 305 766,02 zł.	
					3. Nadleśnictwo Radoszyce - Przegląd szlaków turystycznych pod kątem drożności oraz drzew niebezpiecznych.	3. 2024-2025 r.	3. Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki.	
				Minimalizacja emisji hałasu komunikacyjnego poprzez wdrażanie rozwiązań techniczno - organizacyjnych wzdłuż tras komunikacyjnych gdzie występują przekroczenia standardów akustycznych (pasy roślinności wysokiej i niskiej, wymiana nawierzchni, wymiana stolarki okiennej, w ostateczności budowa ekranów akustycznych)				Gmina Zarządcy dróg
		Monitoring środowiska	jakości	Monitoring klimatu akustycznego na terenie gminy				GIOŚ RWMS
III.	Pola elektromagnetyczne	Ochrona ludzi przed promieniowaniem elektromagnetycznym	Działania inwestycyjne oraz administracyjne w zakresie dotrymania standardów poziomów	Inwentaryzacja i kontrole źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego	Wojewódzka Inspekcja Ochrony Środowiska w Kielcach - Przeprowadzenie 2 kontroli dotyczących źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego.	2025 r.	Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki.	Gmina, WIOŚ, Prowadzący instalacje
				Uwzględnienie w MPZP zagadnień pola elektromagnetycznego (pozostawienie w sąsiedztwie linii wysokich napięć wolnych przestrzeni)				Gmina

				Minimalizowanie liczby wysokich konstrukcji antenowych i lokalizowanie urządzeń nadawczych kilku użytkowników na jednej konstrukcji wspornej (ze względu na ochronę krajobrazu)				Gmina
		Monitoring jakości środowiska		Monitoring promieniowanie elektromagnetycznego na terenie gminy				GIOŚ RWMS
Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania				Podmiot odpowiedzialny
IV.	Gospodarowanie wodami	Zarządzanie zasobami	Racjonalna gospodarka	Uwzględnianie w MPZP zagadnień dotyczących gospodarowania wodami				Gmina

			Wdrażanie programów ochrony wód podziemnych i powierzchniowych	1.Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Stosowanie dobrych praktyk w pracach utrzymaniowych na rzekach na terenie administrowanym przez Nadzór Wodny w Końskich 2.Gmina Ruda Maleniecka - Prowadzenie oraz bieżąca aktualizacja ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrola ich opróżniania. W tym korzystanie z oprogramowania Monitoring Ścieki Polskie, którego zastosowaniem jest wsparcie monitoringu nieczystości ciekłych wytwarzanych na terenie gminy pochodzących z terenów nieskanalizowanych oraz modernizacja stacji zlewnej. Rok 2024 :172 kontrole. Rok 2025: 233 kontrole.	1.2024-2025 r. 2.2024-2025 r. zadanie ciągłe.	1.Środki własne dotacja - brak danych dotyczących kwot. 2.Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki. Korzystanie z oprogramowania Monitoring Ścieki Polskie w ramach programu Life Pilica oraz umowy współpracy ERCE/2023/11/04 z dnia 30.11.2023 r.	PGWWP, Gmina
		Mała retencja	Współpraca gminy z zarządcami urządzeń wodnych w zakresie inwentaryzacji, odbudowy i regulacji oraz prawidłowa eksploatacja systemów melioracji wodnych	1.Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Utrzymanie i obsługa zbiornika wodnego pn. „MALENIEC” Utrzymanie w dobrym stanie technicznym wałów przeciwpowodziowych na terenie pow. koneckiego - rzeka Czarna Maleniecka (Czarna Konecka): wał lewy w km 0+000-0+535, wał prawy w km 0+000-0+733. 2. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Utrzymanie drożności koryt rzecznych poprzez rozbiórkę tam bobrowych, likwidacja zatorów na rzekach administrowanych przez Nadzór Wodny w Końskich.	1.2024-2025 r. 1.2024-2025 r.	1.Środki własne dotacja - brak danych dotyczących kwot. 2.Środki własne dotacja - brak danych dotyczących kwot.	PGWWP, Gmina, Właściciele nieruchomości
			Realizacja programu małej retencji dla Województwa Świętokrzyskiego w tym budowa zbiorników retencyjnych				PGWWP, Gmina

		Ochrona przed suszą i powodzią	Minimalizacja skutków suszy i powodzi	Podniesienie gotowości centrum zarządzania kryzysowego w przypadku zagrożenia	1. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Utrzymanie i obsługa zbiornika wodnego pn. „MALENIEC” Utrzymanie w dobrym stanie technicznym wałów przeciwpowodziowych na terenie pow. koneckiego - rzeka Czarna Maleniecka (Czarna Konecka): wał lewy w km 0+000-0+535, wał prawy w km 0+000-0+733. 2. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Utrzymanie drożności koryt rzecznych poprzez rozbiórkę tam bobrowych, likwidacja zatorów na rzekach administrowanych przez Nadzór Wodny w Końskich.	1.2024-2025 r.	1. Środki własne dotacja - brak danych dotyczących kwot.	RZGW, Gmina
						2.2024-2025 r.	2. Środki własne dotacja - brak danych dotyczących kwot.	
				Realizacja działań przestrzennych zatrzymujących wody deszczowe w miejscach ich opadu, poprzez: podnoszenie lesistości zwiększającej retencyjność; przekształcanie gruntów ornych w użytki zielone; racjonalną gospodarkę wodami opadowymi na terenach silnie zurbanizowanych.				Gmina, Mieszkańcy, Przedsiębiorcy,
				Monitoring jakości wód podziemnych i powierzchniowych na terenie gminy				GIOŚ RWMS
V.	Gospodarka wodno-ściekowa	Zarządzanie zasobami wodnymi, racjonalizacja zużycia wody	Poprawa systemu zaopatrzenia ludności w wodę oraz racjonalizacja zużycia wody	Minimalizacja strat wody na przesyle wody wodociągowej (przewody magistralne i lokalne)				Gestor sieci, Gmina
				Sukcesywna wymiana i renowacja wyeksploatowanych odcinków sieci wodociągowej				Gestor sieci, Gmina
				Opracowanie projektów i budowa sieci wodociągowej	Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Rudzie Malenieckiej - Budowa odcinka sieci wodociągowej o długości 300 mb. wraz z wykonaniem projektu technicznego.	Realizacja rozpoczęta w 2024 roku, zakończona 30.04.2026 r.	Środki własne - około 150 000,00 zł.	Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Rudzie Malenieckiej
Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania				Podmiot odpowiedzialny

V.	Gospodarka wodno-ściekowa	Racjonalna gospodarka ściekowa	Poprawa systemu odprowadzania ścieków oraz poprawa jakości wód podziemnych i powierzchniowych	Wzmoczenie działań kontrolnych egzekucyjnych w celu eliminacji nielegalnego zrzutu ścieków	Gmina Ruda Maleniecka - Prowadzenie oraz bieżąca aktualizacja ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrola ich opróżniania. W tym korzystanie z oprogramowania Monitoring Ścieki Polskie, którego zastosowaniem jest wsparcie monitoringu nieczystości ciekłych wytwarzanych na terenie gminy pochodzących z terenów nieskanalizowanych oraz modernizacja stacji zlewnej.	2024-2025 r. zadanie ciągłe.	Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki. Korzystanie z oprogramowania Monitoring Ścieki Polskie w ramach programu Life Pilica oraz umowy współpracy ERCE/2023/11/04 z dnia 30.11.2023 r.	Gmina
				Opracowanie projektów i budowa sieci kanalizacyjnej	Gmina Ruda Maleniecka - Realizacja zadania : „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Koliszowy gm. Ruda Maleniecka”	30.11.2024 r.	9 251 448,48 zł	Gmina
				Gospodarowanie wodami opadowymi na terenie gminy				Gmina
				Opracowanie projektów i budowa sieci kanalizacji deszczowej na terenie większych jednostek osadniczych				Gmina
VI.	Gleby oraz zasoby geologiczne	Ochrona zasobów kopalin	Racjonalna gospodarka zasobami geologicznymi	Uwzględnienie w studium uwarunkowań oraz planie zagospodarowania przestrzennego obszarów złóż i objęcie ochroną oraz działania związane z ich poszukiwaniem i rozpoznawaniem				Gmina

				Bieżąca rekultywacja terenów poeksploatacyjnych oraz zdegradowanych	1.Starostwo Powiatowe w Końskich – Ustalenie kierunku rekultywacji dla wyrobiska poeksploatacyjnego kopalni surowca ilastego „Wyszyna Rudzka” na działkach 210, 778, 779 obręb 0018 Wyszyna Rudzka w kierunku rolnym wraz z wykonaniem zbiornika wodnego o pow. 12,3 ha. 2.Starostwo Powiatowe w Końskich – rekultywacja terenu po kopalni surowca ilastego „Wyszyna Machorowska III” na działkach nr ewid. 335, 336/2, 337/2, 339/2, 340/3 obręb 0017 Wyszyna Machorowska oraz na działce nr ewid. 243 obręb 0016 Wyszyna Falkowska w kierunku rolnym – pastwisko o pow. 1,7302 ha.	1. 5 lat od zakończenia eksploatacji (koncesja do 31.12.2033 r.) 2.Decyzja Starosty Koneckiego znak: RO.6122.1.2023. JP z dnia 03.04.2026 r. uznająca rekultywację za zakończoną	1.Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki. 2.Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki.	Gmina, Starostwo Właściciele gruntów, Koncesjonariusze, Przedsiębiorcy
				Ochrona i wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień przydrożnych, śródpolnych oraz wzdłuż cieków i urządzeń wodnych				Gmina, ODR Właściciele gruntów
				Propagowanie przestrzegania zasad nawożenia gruntów w zgodzie z kodeksem dobrych praktyk rolniczych				Gmina, ARMiR, PGWWP, ODR, Właściciele gruntów
				Wspieranie przedsięwzięć mających na celu tworzenie i rozwój gospodarstw ekologicznych oraz wspieranie rolnictwa integrowanego				Gmina, ARMiR, Właściciele gruntów
Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania				Podmiot odpowiedzialny
VII.	Gospodarka odpadami	Poprawa stanu oraz	Działania inwestycyjne	Intensyfikacja działań w zakresie wdrażania systemu gospodarki odpadami komunalnymi				Gmina

				Bieżąca kontrola realizacji przez mieszkańców obowiązków w zakresie utrzymania czystości porządku	Gmina Ruda Maleniecka - Prowadzenie oraz bieżąca aktualizacja ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrola ich opróżniania. W tym korzystanie z oprogramowania Monitoring Ścieki Polskie, którego zastosowaniem jest wsparcie monitoringu nieczystości ciekłych wytwarzanych na terenie gminy pochodzących z terenów nieskanalizowanych oraz modernizacja stacji zlewnej. Rok 2024 :172 kontrole. Rok 2025: 233 kontrole.	2024-2025r. zadanie ciągłe	– Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki. Korzystanie z oprogramowania Monitoring Ścieki Polskie w ramach programu Life Pilica oraz umowy współpracy ERCE/2023/11/04 z dnia 30.11.2023 r.	Gmina
				Likwidacja nielegalnych składowisk odpadów	Nadleśnictwo Radoszyce - Wyszukiwanie, sprzątanie oraz wywóz śmieci z terenów leśnych oraz miejsc turystycznych będących w zarządzie Nadleśnictwa Radoszyce.	2024 – 2025 r.	Środki własne – brak danych	Gmina, właściciele gruntów
					Gmina Ruda Maleniecka - Likwidacja dzikich wysypisk śmieci na terenie Gminy Ruda Maleniecka w 2024 r. – 3 szt., w 2025 r. – 3 sztuki.	2024 r.-2025 r.	Środki własne – brak danych	
				Wsparcie finansowe dla osób fizycznych likwidujących azbest lub wyroby zawierające azbest z terenu nieruchomości położonych na terenie gminy	1. Gmina Ruda Maleniecka - Realizacja gminnego programu usuwania azbestu z terenu Gminy Ruda Maleniecka w gospodarstwach rolnych w 2025 roku - dzięki wsparciu Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach gmina pozyskała dotację na odbiór, transport i utylizację wyrobów zawierających azbest z gospodarstw rolnych zlokalizowanych na terenie tej gminy w kwocie: 13 503,00 zł. 2. Gmina Ruda Maleniecka - Realizacja gminnego programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Ruda Maleniecka w 2025 roku” dzięki wsparciu Ministerstwa Klimatu i Środowiska i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach gmina pozyskała dotację na odbiór, transport i utylizację wyrobów zawierających azbest z gospodarstw rolnych zlokalizowanych na terenie tej gminy w kwocie: 15 000,00 zł.	1. Umowa Dotacji Nr 03656/25 Z dnia 09.06.2025 r. Termin osiągnięcia efektu ekologicznego – 01.09.2025 r. 2. Umowa Dotacji Nr 06250/25 z dnia 10.10.2025 r. Termin osiągnięcia efektu ekologicznego – 24.10.2025 r.	1.11 458,26 zł 2.33 814,80 zł	Gmina WFOŚiGW

		Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów oraz prowadzenie nowoczesnego systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów		Zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska poprzez rozwój selektywnego zbierania odpadów z wydzieleniem odpadów niebezpiecznych, odpadów zielonych, odpadów poddawanych odzyskowi lub recykling	Gmina Ruda Maleniecka - W trosce o odpowiednie postępowanie z odpadami komunalnymi, a w szczególności prawidłową segregację odpadów komunalnych, tut. samorząd prowadzi szeroko rozumianą edukację mieszkańców gminy. Odbywa się to zarówno poprzez edukowanie dzieci i młodzieży w placówce szkolnej i przedszkolnej (apele, pogadanki, konkursy, akcje w terenie („Sprzątanie Świata")), wywieszanie na tablicach informacyjnych w urzędzie i w poszczególnych sołectwach oraz udostępnianie w miejscach publicznych i ogólnodostępnych, plakatów i ulotek, dotyczących prawidłowej segregacji odpadów oraz poprzez bezpośrednie komunikaty wraz z ulotkami skierowane do sołtysów poszczególnych miejscowości, mających bezpośredni kontakt z mieszkańcami również tymi wykluczonymi społecznie. Aby dotrzeć do jak największej ilości mieszkańców, przedmiotowe komunikaty odczytywane były również podczas ogłoszeń duszpasterskich w miejscowych parafiach. Dodatkowo akcja edukacyjna prowadzona była zarówno przez oficjalny profil tut. gminy na Facebooku jak również Lokalną platformę internetową Gminy Ruda Maleniecka na rzecz zasad postępowania z odpadami (ZPO) stworzoną właśnie na potrzeby edukacyjne. Ze swojej strony tut. samorząd dokłada wszelkich starań, aby poszerzać zarówno wiedzę jak i świadomość swoich mieszkańców m.in. po to by segregacja odpadów komunalnych odbywała się poprzez wydzielenie ich według surowców z jakich zostały wyprodukowane do przeznaczonych w tym celu worków – zgodnie z obowiązującymi normami. Dlatego stworzony został kilkuminutowy film w formie prezentacji, który udostępniany był dla mieszkańców w godzinach pracy tut. urzędu.	2024 r.-2025 r. – zadanie ciągłe	Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki.	Gmina, Właściciele instalacji
--	--	---	--	--	--	----------------------------------	--	-------------------------------

				Kontrola i monitoring wytwórców odpadów i podmiotów posiadających instalacje do przetwarzania odpadów oraz kontrola wydawanych decyzji w zakresie gospodarki odpadami (w zależności od kompetencji)	1. Gmina Ruda Maleniecka - Kontrola firmy odbierającej odpady komunalne od właścicieli nieruchomości w zakresie przestrzegania warunków działalności regulowanej oraz spełnienia warunków wpisu do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na terenie Gminy Ruda Maleniecka. 2. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach - W 2023 roku przeprowadzono 1 kontrolę podmiotu posiadającego instalację do przetwarzania odpadów, a w ramach działań pokontrolnych w 2024 roku wydano decyzję nakładającą administracyjną karę pieniężną w zakresie gospodarki odpadami.	1. Styczeń 2025 r. 2. 2024 r.	1. Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki. 2. Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki.	Gmina, Starostwo Powiatowe, Urząd Marszałkowski, WIOS
				Realizacja zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, przemysłowymi oraz niebezpiecznymi, zawartych w harmonogramie Planu gospodarki odpadami Województwa Świętokrzyskiego	1. Gmina Ruda Maleniecka - Realizacja gminnego programu usuwania azbestu z terenu Gminy Ruda Maleniecka w gospodarstwach rolnych w 2025 roku - dzięki wsparciu Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach gmina pozyskała dotację na odbiór, transport i utylizację wyrobów zawierających azbest z gospodarstw rolnych zlokalizowanych na terenie tej gminy w kwocie: 13 503,00 zł. 2. Gmina Ruda Maleniecka - Realizacja gminnego programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Ruda Maleniecka w 2025 roku” dzięki wsparciu Ministerstwa Klimatu i Środowiska i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach gmina pozyskała dotację na odbiór, transport i utylizację wyrobów zawierających azbest z gospodarstw rolnych zlokalizowanych na terenie tej gminy w kwocie: 15 000,00 zł.	1. Umowa Dotacji Nr 03656/25 Z dnia 09.06.2025 r. Termin osiągnięcia efektu ekologicznego – 01.09.2025 r. 2. Umowa Dotacji Nr 06250/25 z dnia 10.10.2025 r. Termin osiągnięcia efektu ekologicznego – 24.10.2025 r.	1.11458,26 zł 2.33814,80 zł	Gmina

VIII	Zasoby przyrodnicze	Opieka nad istniejącymi obszarami	Racjonalna gospodarka zasobami przyrodniczymi	Podejmowanie działań w sprawie ustanowienia form ochrony przyrody wynikających z ustawy o ochronie przyrody (w zależności od kompetencji)	Gmina Ruda Maleniecka - Ustanowienie pomnika przyrody- drzewo z gatunku sosna zwyczajna (Pinus sylvestris L.), w wieku 235 lat, o obwodzie pnia mierzonym na wysokości 130 cm od ziemi, wynoszącym 252 cm, wysokości 27 m oraz rozpiętości korony 7 x 9 m. Drzewo rośnie w miejscowości Ruda Maleniecka, gmina Ruda Maleniecka, na działce o nr ewidencyjnym nr 61/1200. Współrzędne geodezyjne położenia drzewa - układ współrzędnych PL-1992: X: 366547.91, Y: 584430.7. Nazwa pomnika przyrody - „Sosna 100-lecia Lasów Państwowych”.	UCHWAŁA NR II/5/2024 Rady Gminy Ruda Maleniecka z dnia 28 maja 2024r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody na terenie Gminy Ruda Maleniecka	Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki.	Gmina, RDOŚ, Sejmik Województwa Świętokrzyskiego
				Bieżąca opieka nad formami ochrony przyrody oraz ochrona cennych przyrodniczo siedlisk na terenie gminy (w zależności od kompetencji)	1. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach - W obszarze Natura 2000 Dolina Czarnej obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015 wraz ze zmianami. W rezerwacie przyrody Piekło Szkuckie obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z 08.11.2010 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Piekło Szkuckie wraz ze zmianami. Na podstawie powyższych aktów prawa miejscowego realizowano działania związane z bieżącą opieką nad formami ochrony przyrody oraz ochroną cennych przyrodniczo siedlisk.	1.2024-2025 r.	1.Środki własne – brak danych.	Gmina, RDOŚ, ODR, Właściciele gruntów, PG LLP, Sejmik Województwa Świętokrzyskiego

					2.Nadleśnictwo Radoszyce - Prowadzenie stałego monitoringu: 1 rezerwatu przyrody, obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej wraz cennymi siedliskami, 3 pomników przyrody, 1 strefy ochrony ostoi bociana czarnego oraz 1 strefy ochrony ostoi bielika. Dokarmianie ptaków w okresie zimowym. Dokonywania zabiegów pielęgnacyjno-zabezpieczających, po wcześniejszym uzgodnieniu zakresu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody.	2.2024-2025 r.	2.Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki. Środki własne – brak danych.	
					3.Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego - Nadzór nad Konecko-Łopuszniańskim Obszarem Chronionego Krajobrazu	3.2024-2025 r.	3.Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki.	
Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania				Podmiot odpowiedzialny
VIII	Zasoby przyrodnicze	Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody	Racjonalna gospodarka zasobami przyrodniczymi	Wydawanie zezwoleń, przeprowadzanie kontroli, nakładanie kar w związku z czynnościami administracyjnymi określonymi w ustawie o ochronie przyrody	Starosta Konecki w 2024 r. udzielił Gminie Ruda Maleniecka 3 zezwoleń na usunięcie: 1) dwóch drzew liściastych gatunku topola rosnących w miejscowości Kołonec, gmina Ruda Maleniecka; 2) jednego drzewa liściastego gatunku robinia akacjowa rosnącego w miejscowości Machory 3) dwóch drzew iglastych gatunku sosna w Miejscowości Machory. Przed wydaniem zezwoleń przeprowadzono oględziny.	2024 r.	Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki.	Gmina, Starostwo Powiatowe
					Gmina Ruda Maleniecka - Wójt Gminy Ruda Maleniecka w 2024 r. wydał łącznie 5 zezwoleń na wycinkę drzew - 9 sztuk drzewa liściaste, 4sztuki drzewa iglaste. Natomiast w 2025 r. wydał łącznie 4 zezwolenia na wycinkę drzew - 9 sztuk drzewa liściaste, 1 sztuka drzewo iglaste.	2024-2025 r.	Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki.	
				Wspieranie przedsięwzięć mających na celu powiększanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień, parków, zielonych terenów sportowych oraz ogródków działkowych				Gmina, Starostwo Powiatowe

RAPORT Z WYKONANIA AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RUDA MALENIECKA ZA LATA 2024 - 2025

				Sporządzenia szczegółowej waloryzacji przyrodniczej na terenie gminy				Gmina
				Sukcesywna likwidacja zagrożeń związanych z występowaniem na gruntach gminnych gatunków inwazyjnych				Gmina
		Ochrona i zrównoważony rozwój lasów	Racjonalna gospodarka zasobami przyrodniczymi	Rozwój baz dydaktycznych edukacji przyrodniczej oraz realizacja działań z zakresu edukacji ekologicznej	1.Gmina Ruda Maleniecka oraz Nadleśnictwo Radoszyce - Wspólna akcja sprzątania świata wraz z uczniami i kadra pedagogiczną Zespołu Publicznych Placówek Oświatowych w Rudzie Malenieckiej. 2.Udział Nadleśnictwa Radoszyce w „Festynie Rodzinnym w Rudzie Malenieckiej”.	1. wrzesień 2024 r. 2.2025 r.	1.Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki. Środki własne – brak danych. 2.Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki	Gmina, Starostwo Nadleśnictwa, Właściciele lasów
				Realizacja zrównoważonej gospodarki leśnej m.in. poprzez sukcesywną aktualizację Planów urządzenia lasów	1.Starostwo Powiatowe w Końskich – w 2024 r. wykonano i zatwierdzono Uproszczone Plany Urządzenia Lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa na lata 2025-2034, dla wszystkich obrębów na terenie gminy Ruda Maleniecka obejmujące powierzchnię 1946 ha. 2.Nadleśnictwo Radoszyce - posiadanie aktualnego planu urządzenia lasu na lata 2019-2028.	1.2024 r. 2.2024-2025 r.	1.116 642,33 zł 2.Środki własne – brak danych	

				Rozwój monitoringu środowiska leśnego w celu rozpoznania stanu lasu, przeciwdziałania pożarom, rozwojowi szkodników i chorób	1.Starostwo Powiatowe w Końskich - Bieżąca lustracja terenów leśnych w ramach nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa. 2.Nadleśnictwo Radoszyce - Monitoring populacji szkodliwych owadów (pułapki feromonowe, stałe partie kontrolne działania z instrukcji ochrony lasu). Przeglądy drzewostanów pod kątem występowania jemioli. Dozorowanie pożarzyst ich oborywanie oraz wykonanie pasów ppoż.	1.2024-2025 r. 2.2024-2025 r.	1.Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki 2.Środki własne - ok. 32 080,00 zł	
IX.	Zagrożenia poważnymi awariami	Przeciwdziałanie poważnym awariom oraz zwiększenie	Działania kontrolne i administracyjne zwiększające bezpieczeństwo	Prowadzenie i aktualizacja rejestru poważnych awarii				Gmina, WIOŚ, Przedsiębiorcy
				Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zasad postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii				
Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania				Podmiot odpowiedzialny
IX.	Zagrożenia poważnymi awariami	Przeciwdziałanie poważnym awariom oraz zwiększenie bezpieczeństwa transportu substancji niebezpiecznych	Działania kontrolne i administracyjne zwiększające bezpieczeństwo	Zwiększenie bezpieczeństwa transportu substancji niebezpiecznych poprzez zastosowanie efektywnych i sprawdzonych rozwiązań (minimalizacja ryzyka).				Gmina, WIOŚ, Przedsiębiorcy
				Kontrola sprawności technicznej pojazdów i warunków transportowania materiałów niebezpiecznych.				Służby uprawnione
				Odpowiednie wyposażenie pojazdów transportujących substancje niebezpieczne (m.in. środki gaśnicze, znaki ostrzegawcze).				Przedsiębiorcy

X.	Edukacja ekologiczna	Działalność organizacyjna oraz informacyjna z zakresu ochrony środowiska	Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców	Wspieranie szkolnych kół zainteresowań o tematyce ekologicznej oraz konkursów o tematyce ekologicznej	1. Gmina Ruda Maleniecka - Bieżąca współpraca pomiędzy jednostkami w organizacji wydarzeń o tematyce ekologicznej. 2. Gmina Ruda Maleniecka - Gmina Ruda Maleniecka wraz z Publiczną Szkołą Podstawową w Rudzie Malenieckiej realizowała projekt pn.: <i>Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży poprzez organizację warsztatów, konkursów i pikniku pn. „Hej młody, poznaj prąd z wody”</i>, który był finansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej część 2) oraz Funduszu Ekologii w kwocie 8 000,00 zł przy wsparciu Ministerstwa Klimatu i Środowiska i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach. Swoim zakresem projektu obejmował 3 działy tematyczne: 1. Działanie nr 1 – Warsztaty dotyczące odnawialnych źródeł energii – wykorzystanie wody 2. Działanie nr 2 – Organizacja konkursów 3. Działanie nr 3 – Piknik ekologiczny z okazji Dnia Ziemi	1.2024 r. – 2025 r. 2.14.04.2025 r. – 09.05.2025 r.	1. Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki 2. Kwota dotacji stanowiąca 100% kosztów kwalifikowanych – 7 984,97 zł	Gmina
----	----------------------	--	--	---	--	---	---	-------

				Prowadzenie działań edukacyjnych oraz organizacja kampanii informacyjnych dotyczących zagadnień ochrony środowiska	1. Gminna Biblioteka Publiczna w Rudzie Malenieckiej zorganizowała 3 spotkania z uczniami klas III a, III b i IV Publicznej Szkoły Podstawowej w Rudzie Malenieckiej. Celem spotkań było przeprowadzenie pogadanki o tematyce ekologicznej. Dzieciom zostały przedstawione zagadnienia dotyczące segregacji odpadów, sposobów i możliwości oszczędzania wody i energii, o szkodliwości spalania śmieci, a także dowiedziały się jakie jest znaczenie lasu dla środowiska człowieka oraz jak ważne jest dbanie o otaczający nas świat. Tematyką zajęć były „Podróż do zielonego świata – poznajemy las i jego ekologię” oraz „W trosce o środowisko”. W spotkaniach wzięło udział 58 osób. 2. Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rudzie Malenieckiej zorganizował pogadankę na temat ochrony powietrza-16 uczestników 3. Gmina Ruda Maleniecka wraz z Nadleśnictwem Radoszyce - Akcja Sprzątanie Świata przeprowadzona w 2024 roku, już tradycyjnie, zgodnie z ideą wychowania najmłodszych pokoleń w duchu dbałości o przyszłość naszej planety, w akcję „Sprzątania Świata” zorganizowaną przez samorząd Gminy Ruda Maleniecka na czele z Wójtem Gminy, przy współudziale Zespołu Publicznych Placówek Oświatowych w Rudzie Malenieckiej. W akcję włączyły się jednostki współpracujące z gminą: Nadleśnictwo Radoszyce oraz Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Końskich Sp. z o. o. Najbliższą okolicę posprzątały najmłodsi - dzieci uczęszczające do Publicznego Przedszkola w Rudzie Malenieckiej oraz klasy 0-V z Publicznej Szkoły Podstawowej w Rudzie Malenieckiej wspierani przez swoich nauczycieli. Młodzież z klas VI-VIII pokonała dłuższe trasy biegnące po terenie gminy. Przewodnikami wspomnianych tras byli przedstawiciele Nadleśnictwa Radoszyce. Dzieci i młodzież z zapalem zbierały bezmyślnie rzucane w okolicy śmieci, potrafiąc odróżnić poszczególne rodzaje odpadów oraz wykazując się w ten sposób ogromną troską o swoją "małą ojczyznę" i całą planetę. Uwieńczeniem akcji było pieczenie kiełbasek, które odbyło się w radoszej atmosferze wspólnych rozmów, dodatkowo uczestnicy	1.13.03.2025r.- 11.06.2025r. 2.20.01.2025 3. Wrzesień 2024 r.	1. Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki 2. Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki 3. Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki Koszty zakupu poczęstunku oraz drobnych gadżetów ponoszone były przez Nadleśnictwo Radoszyce oraz PGK Sp. z o.o. w Końskich – brak danych co do konkretnych kwot.	Interesariusze
--	--	--	--	---	---	--	--	-----------------------

- Strona 41 z 54 -

					6.Starostwo Powiatowe w Końskich – bieżące informowanie mieszkańców powiatu w tym mieszkańców gminy Ruda Maleniecka w zakresie zagadnień dotyczących ochrony środowiska. 7.Gmina Ruda Maleniecka - W ramach kampanii informacyjno-edukacyjnej Programu Czyste Powietrze, informowanie mieszkańców o ochronie powietrza odbywa się systematycznie min. poprzez udostępnianie informacji bieżących na stronie internetowej urzędu, na tablicach sołeckich oraz na portalu Facebookowym, podczas imprez okolicznościowych oraz dedykowanych spotkań. W siedzibie urzędu prowadzony jest punkt konsultacyjno-informacyjny Programu Czyste Powietrze. Mieszkańcy korzystają z bezpłatnych konsultacji oraz materiałów informacyjnych (broszur, ulotek).	6.2024-2025 r. 7.2024-2025 r.	6.Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki 7.Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki	
--	--	--	--	--	--	---	---	--

				1.Gmina Ruda Maleniecka - Gmina Ruda Maleniecka wraz z Publiczną Szkołą Podstawową w Rudzie Malenieckiej realizowała projekt pn.: <i>Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży poprzez organizację warsztatów, konkursów i pikniku pn. „Hej młody, poznaj prąd z wody”</i>, który był finansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej część 2) oraz Funduszu Ekologii w kwocie 8 000,00 zł przy wsparciu Ministerstwa Klimatu i Środowiska i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach. Swoim zakresem projektu obejmował 3 działy tematyczne: 4. Działanie nr 1 – Warsztaty dotyczące odnawialnych źródeł energii – wykorzystanie wody 5. Działanie nr 2 – Organizacja konkursów 6. Działanie nr 3 – Piknik ekologiczny z okazji Dnia Ziemi	1.14.04.2025 r. – 09.05.2025 r.	1.Kwota dotacji stanowiąca 100% kosztów kwalifikowanych – 7 984,97 zł.	
			Udział gminy w akcjach ekologicznych	2.Gmina Ruda Maleniecka wraz z Nadleśnictwem Radoszyce - Akcja Sprzątanie Świata przeprowadzona w 2024 roku, już tradycyjnie, zgodnie z ideą wychowania najmłodszych pokoleń w duchu dbałości o przyszłość naszej planety, w akcję „Sprzątania Świata” zorganizowaną przez samorząd Gminy Ruda Maleniecka na czele z Wójtem Gminy, przy współudziale Zespołu Publicznych Placówek Oświatowych w Rudzie Malenieckiej. W akcję włączyły się jednostki współpracujące z gminą: Nadleśnictwo Radoszyce oraz Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Końskich Sp. z o. o. Najbliższą okolicę posprzątały najmłodsi - dzieci uczęszczające do Publicznego Przedszkola w Rudzie Malenieckiej oraz klasy 0-V z Publicznej Szkoły Podstawowej w Rudzie Malenieckiej wspierani przez swoich nauczycieli. Młodzież z klas VI-VIII pokonała dłuższe trasy biegnące po terenie gminy. Przewodnikami wspomnianych tras byli przedstawiciele Nadleśnictwa Radoszyce. Dzieci i młodzież z zapalem zbierały bezmyślnie rzucane w okolicy śmieci, potrafiąc odróżnić poszczególne rodzaje odpadów oraz wykazując się w ten sposób ogromną troską o swoją "małą ojczyznę" i całą planetę. Uwieńczeniem akcji było pieczenie kielbasek, które odbyło się w radosnej atmosferze wspólnych rozmów, dodatkowo uczestnicy otrzymali również słodkie upominki. Działania proekologiczne, a w tym	2. wrzesień 2024 r.	2.Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki Koszty zakupu poczęstunku oraz drobnych gadżetów ponoszone były przez Nadleśnictwo Radoszyce oraz PGK Sp. z o.o. w Końskich – brak danych co do konkretnych kwot.	Gmina

					ochrona środowiska, promowanie nieśmiecenia i przeciwdziałanie zmianom klimatu należą niewątpliwie do najpilniejszych zadań stojących przed człowiekiem w najbliższym czasie . Dlatego też Samorząd Gminy Ruda Maleniecka zwraca szczególną uwagę na poczucie odpowiedzialności za działania, na które mamy wpływ. Uświadamianie sobie, że „to, co robię, ma znaczenie” jest bardzo ważne i potrzebne, szczególnie kiedy myślimy o kolejnych pokoleniach i tym, co pozostawimy po sobie.			
			Dążenie do osiągnięcia wspólnej polityki środowiskowej z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego	1. Gmina Ruda Maleniecka – Uruchomienie naboru w ramach Staropolskiego Związku Gmin i Miast, dotyczącego dofinansowania do magazynów energii pod istniejące na terenie Gminy Ruda Maleniecka instalacje fotowoltaiczne (zebranie ankiet od osób zainteresowanych uzyskaniem dofinansowania). 2. Gmina Ruda Maleniecka – Uruchomienie naboru uzupełniającego w ramach Staropolskiego Związku Gmin i Miast, dotyczącego dofinansowania do magazynów energii pod istniejące na terenie Gminy Ruda Maleniecka instalacje fotowoltaiczne (zebranie ankiet od osób zainteresowanych uzyskaniem dofinansowania).	1.Sierpień 2024 r. 2.17.11.2025 r. nabór ciągły, w trakcie realizacji	1.Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki 2.Koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki	Gmina	

Źródło: Analiza własna

IV. MONITOROWANIE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

4.1. Zasady monitoringu

W procesie wdrażania Programu ważna jest kontrola przebiegu tego procesu oraz ocena stopnia realizacji zadań w nim wyznaczonych z punktu widzenia osiągnięcia założonych celów. Z tego względu ważne jest wyznaczenie systemu monitorowania, na podstawie którego będzie możliwe dokonanie oceny procesu wdrażania, jak i również będą mogły być dokonane ewentualne modyfikacje Programu. Monitoring powinien być sprawowany w następujących zakresach:

- ♦ monitoring środowiska,
- ♦ monitoring programu,
- ♦ monitoring odczuć społecznych.

W Unii Europejskiej badania dotyczące opracowania wskaźników prezentujących stan i ochronę środowiska w powiązaniu z rozwojem gospodarczym wykonywane są przez Europejską Agencję Środowiska (EEA). Opracowywane przez Agencję raporty oparte są na metodzie **D-P-S-I-R - Driving Forces** (czynniki sprawcze) - **Pressures** (presje) - **State** (stan) - **Impact** (wpływ) - **Response** (środki przeciwdziałania).

Metoda ta jeżeli obejmuje większy przedział czasowy pozwala na ukazanie tendencji zmian zachodzących w danym czasie, umożliwia porównywanie tych tendencji z przyjętymi celami polityki ekologicznej, a w konsekwencji prowadzi do wykorzystania wskaźników w procesie decyzyjnym. W przyjętej przez EEA metodzie wykorzystywane jest 14 zagadnień problemowych:

- ♦ rozwój społeczno - gospodarczy,
- ♦ zmiany klimatu,
- ♦ zanikanie warstwy ozonu stratosferycznego,
- ♦ zakwaszenie,
- ♦ troposferyczny ozon i inne fotochemiczne utleniacze,
- ♦ substancje chemiczne,
- ♦ odpady,
- ♦ przyroda i różnorodność biologiczna,
- ♦ woda,
- ♦ środowisko przybrzeżne i morskie,
- ♦ degradacja gleby,
- ♦ środowisko miejskie,

- ♦ główne przypadki nadzwyczajnych zagrożeń środowiska,
- ♦ sektory społeczne.

Również w Polsce podjęto próbę opracowania wskaźników, które mają odzwierciedlać najważniejsze problemy oraz zmiany w środowisku, a poprzez wskazanie trendów ocenić szanse i zagrożenia w przyszłości. Wskaźniki opracowano w układzie **PSR** - Presja - Stan - Reakcja.

Metoda P-S-R przedstawia związki przyczynowo - skutkowe zachodzące pomiędzy oddziaływaniem człowieka na środowisko, jakością poszczególnych komponentów środowiska i podejmowaniem działań zaradczych mających na celu poprawę istniejącej sytuacji. Wskaźniki dobrano w podziale na grupy tematyczne odpowiadające takim zagadnieniom środowiskowym jak:

problemy globalne:

- ♦ zanikanie warstwy ozonowej, zmiany klimatu,

problemy środowiskowe krajowe:

- ♦ zagrożenie powietrza,
- ♦ zagrożenie wód powierzchniowych i podziemnych,
- ♦ zagrożenie lasów,
- ♦ zagrożenie różnorodności biologicznej,
- ♦ środowisko miejskie,

problemy sektorowe:

- ♦ przemysł,
- ♦ rolnictwo,
- ♦ sektor gospodarstw domowych,
- ♦ transport.

Przedstawiony powyżej sposób monitorowania zadań realizowanych w ramach Programu Ochrony Środowiska wymaga dobrej współpracy wszystkich zaangażowanych instytucji, na czele z Urzędem Gminy. Postęp we wdrażaniu programu może być mierzony następującymi wskaźnikami:

- ♦ *wskaźniki presji na środowisko* - wskazują główne źródła problemów i zagrożeń środowiskowych (np. emisja zanieczyszczeń do środowiska),

- ♦ *wskaźniki stanu środowiska* - odnoszące się do jakości środowiska i jakości jego zasobów (np. jakość wód podziemnych i powierzchniowych). Podstawą ich określenia są wyniki badań i pomiarów uzyskane w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wskaźniki te obrazują ostateczny rezultat realizacji celów polityki ekologicznej i powinny być tak konstruowane, aby możliwe było dokonanie przeglądowej oceny stanu środowiska i zmian zachodzących w czasie,
- ♦ *wskaźniki reakcji działań zapobiegawczych* - pokazującą działania podejmowane przez społeczeństwo lub określoną instytucję w celu poprawy jakości środowiska lub złagodzenia antropogenicznej presji na środowisko (np. procent mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków, obszary prawnie chronione jako procent całego obszaru).

4.1.1. Monitoring środowiska

System kontroli środowiska, jest narzędziem wspomagającym prawne, finansowe i społeczne instrumenty zarządzania środowiskiem. Dostarcza informacji o efektach wszystkich działań na rzecz ochrony środowiska i może być traktowany jako podstawa do oceny całej polityki ochrony środowiska. Jest jednym z najważniejszych kryteriów, na podstawie których tworzona jest nowa polityka.

Mierniki efektów ekologicznych są w znacznym stopniu dostępne jako wielkości mierzone w ramach istniejących systemów kontroli i monitoringu. Pomiaru poziomów emisji i imisji, zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, są wykonywane w ramach działalności np. GIOŚ, RZGW, a przyrost obszarów aktywnych przyrodniczo (lasów, łąk, terenów parkowych) znany jest instytucjom takim jak np. Urząd Marszałkowski, Starostwo Powiatowe, Urząd Gminy, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych itp.

4.1.2. Monitoring programu

Najważniejszym wskaźnikiem jest monitorowanie realizacji poszczególnych zadań. Urząd Gminy w Rudzie Malenieckiej będzie oceniał co dwa lata stopień wdrożenia Programu, natomiast na bieżąco będzie kontrolowany postęp w zakresie wykonania przedsięwzięć zdefiniowanych w programie. W przypadku nie osiągnięcia zaplanowanych zamierzeń należy dokonać analizy sytuacji i poznać jej przyczyny. Powodem mogą być np. brak czasu, pieniędzy, zasobów ludzkich lub też zmiana kolejności przewidzianych w programie zadań priorytetowych.

4.1.3. Monitoring odczuć społecznych

Jest on sprawowany na podstawie badań opinii społecznej i specjalistycznych opracowań służących jakościowej ocenie udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz poprawy stanu środowiska, a także ocenie odbioru przez społeczeństwo efektów Programu, między innymi przez ilość i jakość interwencji zgłaszanych do władz Urzędu Gminy w Rudzie Malenieckiej.

4.2. Monitorowanie założonych efektów ekologicznych

W ocenie postępu wdrażania Programu Ochrony Środowiska oraz jego faktycznego wpływu na środowisko pomocna jest analiza i monitorowanie założonych efektów ekologicznych. Powinno być ono realizowane przy pomocy wskaźników (mierników) stanu środowiska i zmian presji na środowisko, a także na wskaźnikach świadomości społecznej.

W poniższej tabeli przedstawiono najistotniejsze wskaźniki, przyjmując, że lista ta nie jest wyczerpująca i powinna być modyfikowana. Jednocześnie zaznacza się, iż działania zawarte w tabeli są przykładowe i nie stanowią sztywnych założeń jakimi należy kierować się przy monitorowaniu realizacji POŚ. Lista ta została oparta na aktualnie obowiązującym dokumencie.

Obok wskaźników zamieszczonych w tabeli wskazano również źródło informacji, z którego mogą być czerpane.

Tabela nr 2. Wskaźniki monitoringowe efektywności Programu Ochrony Środowiska

Wskaźniki	Jednostka miary	Źródło informacji o wskaźnikach		
		2024	2025	
Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych do powietrza z zakładów objętych sprawozdawczością	Mg	b.d.	b.d.	WIOŚ, GUS
Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych do powietrza z zakładów objętych sprawozdawczością	Mg	b.d.	b.d.	WIOŚ, GUS
Długość nowych odcinków dróg	km	b.d.	b.d.	Zarządcy dróg
Długość zmodernizowanych dróg	km	b.d.	b.d.	Zarządcy dróg

Liczba funkcjonujących odnawialnych źródeł energii	szt.	b.d.	b.d.	Gmina
Wspieranie i realizacja inwestycji wpływających na zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego	liczba inwestycji	1	1	Zarządcy dróg, Gmina
Inwestycje z zakresu retencji wodnej oraz ochrony przed skutkami suszy	mln m ³ - pojemność retencyjna obiektów km - przyrost długości koryt rzecznych, rowów o poprawionej przepustowości koryta	b.d.	b.d.	Urząd Marszałkowski, Powiat, Gmina, RZGW, DZMiUW, Spółki Wodne
Jakość cieków wodnych, udział wód pozaklasowych (wg oceny ogólnej)	% udziału w ogólnej ilości punktów pomiarowych	dobra	dobra	WIOŚ
Jakość wód podziemnych, udział wód o bardzo dobrej i dobrej jakości	% udziału w ogólnej ilości punktów monitoringu	dobra	dobra	WIOŚ
Zużycie wody	dam ³	96,5	98,8	GZGK w Rudzie Malenieckiej
Ilość zużytej wody/1 mieszkańca na rok	m ³ /osoba	33,3	34,65	GZGK w Rudzie Malenieckiej
Udział ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków	mieszkańcy	2894	2851	GZGK w Rudzie Malenieckiej
Liczba zbiorników bezodpływowych	szt.	294	488	Gmina
Liczba oczyszczalni przydomowych	szt.	95	148	Gmina
Długość czynnej sieci wodociągowej	km	73,3	73,3	GZGK w Rudzie Malenieckiej
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	%	98	98	GZGK w Rudzie Malenieckiej
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	23,2	33,0	Gmina
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	%	29	35	Gmina
Powierzchnia terenów wymagających rekultywacji	ha	b.d.	b.d.	Gmina
Powierzchnia terenów zrekultywowanych	ha	b.d.	b.d.	Gmina
Ilość mieszkańców objętych zbiórką zmieszanych odpadów komunalnych	%	0	0	Gmina
Ilość mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów	%	100	100	Gmina
Ilość i powierzchnia dzikich wysypisk	szt.	b.d.	b.d.	Gmina

Liczba zlikwidowanych dzikich składowisk	szt.	3	3	Gmina
% powierzchni Gminy objęta prawną ochroną przyrody	%	100	100	RDOŚ
Liczba pomników przyrody	szt.	6	6	Gmina
Użytki leśne oraz grunty zadrzewione i zakrzewione	% powierzchni	58,01	58,01	Gmina
Lesistość Gminy (% ogólnej powierzchni Gminy)	%	56.18	56.18	RDLP, Nadleśnictwa
Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem	ha	b.d.	b.d.	Gmina
Liczba zidentyfikowanych zagrożeń	szt.	b.d.	b.d.	Gmina
Ilość przeprowadzonych akcji edukacyjnych	szt.	5	4	Gmina

Źródło: Analiza własna

V. ZAPEWNIENIE DŁUGOFALOWEGO BEZPIECZEŃSTWA ZAOPATRZENIA W WODĘ PITNĄ – STRATEGICZNA ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY WODOCIĄGOWEJ W MIEJSCOWOŚCIACH LIPA I WYSZYNA FAŁKOWSKA

W okresie sprawozdawczym 2024–2025 jednym z najważniejszych i najbardziej priorytetowych kierunków działań Gminy Ruda Maleniecka stała się techniczna optymalizacja oraz bezwzględne zabezpieczenie stabilności dostaw wody pitnej o wymaganych parametrach jakościowych.

W odpowiedzi na prowadzone w ramach monitoringu wewnętrznego rutynowe badania laboratoryjne sieci, które wykazały punktowe, okresowe wahania stężeń pierwiastka arsenu na głównym ujęciu Wyszyna Fałkowska (zasilającym 14 miejscowości w strukturze sieciowej gminy), samorząd podjął natychmiastowe, systemowe kroki naprawczo-modernizacyjne.

Ekspertyzy hydrologiczne i geologiczne potwierdziły, że obecność tego pierwiastka może mieć charakter całkowicie naturalny (geogeniczny). Wynika to ze specyfiki głębokich, pierwotnych struktur skał wodonośnych na tym obszarze i nie musi być w żaden sposób powiązane z jakąkolwiek antropogeniczną działalnością człowieka czy zanieczyszczeniami środowiskowymi.

Działając z najwyższą odpowiedzialnością i w sposób wysoce prewencyjny, Wójt Gminy Ruda Maleniecka wraz z Gminnym Zakładem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w pierwszej kolejności zabezpieczyli stabilne, alternatywne źródła zaopatrzenia dla grup szczególnego ryzyka (m.in. dostawy certyfikowanej wody konfekcjonowanej) oraz zintensyfikowali procedury kontrolno-laboratoryjne. Równolegle, w celu trwałego wyeliminowania problemu na poziomie systemowym, gmina przygotowała profesjonalną dokumentację techniczną i skutecznie pozyskała zewnętrzne, wielomilionowe dofinansowanie m.in. ze środków Krajowego Planu Odbudowy (KPO) na realizację kompleksowego projektu

o charakterze strategicznym pod nazwą „Zwiększenie jakości gospodarki wodociągowej na terenie Gminy Ruda Maleniecka”.

W ramach tego szeroko zakrojonego programu inwestycyjnego, wdrożono dwutorową strategię inżynierską:

1. Budowa nowego ujęcia wody i infrastruktury w miejscowości Lipa

Fizyczne wykonanie całkowicie nowego otworu studziennego S1 o głębokości technologicznej wynoszącej około 90 metrów. Wybór tej lokalizacji oraz rygorystyczne odcięcie wyższych warstw gruntowych pozwoliły na dotarcie do alternatywnych, całkowicie bezpiecznych pokładów wodonośnych, które są naturalnie wolne od wahań fizykochemicznych. Wraz ze studnią zaprojektowano nowoczesną stację uzdatniania oraz niezbędne odcinki magistrali przesyłowej, łączącej nowy obiekt z dotychczasową siecią dystrybucyjną gminy.

2. Rozpoczęcie gruntownej rozbudowy i modernizacji Stacji Uzdatniania Wody na ujęciu Wyszyna Fałkowska

Równolegle, mając na uwadze pełną dywersyfikację źródeł zasilania, Gmina Ruda Maleniecka uruchomiła proces głębokiej modernizacji technologicznej istniejącego obiektu w Wyszynie Fałkowskiej. W 2025 rozpoczęto działania zmierzające do realizacji inwestycji projektowo-budowlanej mającej na celu wdrożenie dedykowanych, wysoce selektywnych systemów filtracji adsorpcyjnej. Zadaniem tej technologii jest permanentne wychwytywanie i redukowanie związków arsenu bezpośrednio na wyjściu ze stacji do poziomów odpowiadających dopuszczalnym normom krajowym i unijnym. Działania te realizowane są w ścisłym porozumieniu z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej, co zapewnia pełną kontrolę nad procesem technologicznym.

VI. PODSUMOWANIE

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska przedstawia podjęte w latach 2024 - 2025 działania oraz potrzeby zmian w przyjętych priorytetach w kontekście zaistniałych zmian stanu środowiska na terenie Gminy Ruda Maleniecka oraz w kontekście konkretyzacji wielu zamierzeń inwestycyjnych.

W okresie sprawozdawczym podjęte zostały kierunki działań określone w obowiązującym Programie Ochrony Środowiska. Wszystkie realizowane przedsięwzięcia przyczyniły się do poprawy warunków środowiskowych na terenie Gminy.

Wyjątkowo ważnym i kluczowym obszarem aktywności Gminy w okresie sprawozdawczym stał się rozwój infrastruktury wodno-ściekowej oraz zapewnienie mieszkańcom bezwzględnie bezpieczeństwa zdrowotnego i niezawodnego dostępu do wody w pełni nadającej się do picia. Samorząd, we współpracy z Gminnym Zakładem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., skierował potężne siły i środki na modernizację infrastruktury wodociągowej, aby w niedalekiej przyszłości całkowicie wyeliminować wahania

fizykochemiczne na ujęciu Wyszyna Falkowska. Inwestycje te, pozwolą trwale ustabilizować parametry jakościowe i zagwarantują pełną zgodność dostarczanej wody z rygorystycznymi wymogami sanitarno-medycznymi, stanowiąc fundament bezpieczeństwa tuł. gminy.

Dodatkowo wskazać należy, że Gmina Ruda Maleniecka jest sukcesywnie kanalizowana, czego wyrazem było wybudowanie i oddanie do użytku w 2024 r. sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Koliszowy, co znacząco wpłynęło na ochronę lokalnych zasobów wodnych.

Duży nacisk kładziony jest również na ograniczanie tzw. niskiej emisji - m.in. udzielenie mieszkańcom dofinansowania na wymianę ogrzewania z węglowego na niskoemisyjne (Program Czyste Powietrze), prowadzenie edukacji ekologicznej.

Na terenie Gminy Ruda Maleniecka prowadzone są również działania ciągle m.in. uwzględnienie wymagań ochrony środowiska w opracowaniach planistycznych i strategicznych.

Oceniając dotychczasowy stan realizacji zadań zapisanych w harmonogramach Programu Ochrony Środowiska jednoznacznie można stwierdzić, że zadania, zależnie od możliwości budżetowych, są na bieżąco realizowane. Zaawansowanie realizacji celów i zadań ekologicznych jest zróżnicowane. Są zadania na realizację, których wydatkowano o wiele większe środki niż te planowane, gdyż udało się pozyskać źródło finansowania. Są również takie zadania, których realizacja jest planowana na lata następne ze względu na niedostateczne środki finansowe, a także długie i skomplikowane procedury przetargowe.

Mimo to Gmina Ruda Maleniecka nieustannie stara się pozyskiwać dofinansowanie na realizację zadań ze środków zewnętrznych, zarówno krajowych i zagranicznych w celu realizacji zadań kosztownych, gdyż nie ma możliwości sfinansowania ich ze środków budżetu własnego.

W ostatnich latach sukcesywnie realizowano zadania określone w „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ruda Maleniecka do roku 2030 z perspektywą do roku 2040”. Stopień realizacji uwarunkowany był możliwościami finansowymi Gminy.

VII. BIBLIOGRAFIA

Materiały:

- ♦ „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ruda Maleniecka do roku 2030 z perspektywą do roku 2040.”

Obowiązujące akty prawne:

- ♦ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.);
- ♦ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).

Literatura:

- ♦ Jerzy Kondracki, Geografia regionalna Polski, PWN Warszawa, 2000r.;
- ♦ Alojzy Woś, Klimat Polski, PWN Warszawa, 2008r.;
- ♦ Ministerstwo Środowiska, Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, Warszawa, wrzesień 2015r.;
- ♦ Arnold Bernaciak, Marcin Spychała, Programowanie ochrony środowiska w gminie, czyli jak skutecznie zaplanować i wdrożyć gminny program ochrony środowiska, Tom 1-podręcznik, 2009r.,
- ♦ Marek Jóźwiak, Zintegrowane wskaźniki w ochronie środowiska (Integrated indicators of the state of the natural environment). Regionalny Monitoring Środowiska Przyrodniczego Nr 3. s. 25–27, Kieleckie Towarzystwo Naukowe;

Przy tworzeniu opracowania wykorzystano materiały i informacje z Urzędu Gminy w Rudzie Malenieckiej, jednostek organizacyjnych podległych oraz jednostek i podmiotów działających na omawianym terenie.

VIII. SPIS TABEL

Tabela nr 1. Zadania uwzględnione w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ruda

Maleniecka..... 21

Tabela nr 2. Wskaźniki monitoringowe efektywności Programu Ochrony Środowiska..... 48

Uzasadnienie

Obowiązek wykonania Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.). Zgodnie z postanowieniami ustawy, polityka ochrony środowiska - czyli zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, prowadzona jest m.in. za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Po przedstawieniu raportów odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu albo radzie gminy, raporty są przekazywane przez organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw środowiska, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu.

Przedmiotem niniejszej uchwały jest *Raport z wykonania „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ruda Maleniecka do roku 2030 z perspektywą do roku 2040” za lata 2024-2025*. Obowiązujące przepisy prawa nie określają wymagań dotyczących formy i struktury raportów z realizacji Gminnych Programów Ochrony Środowiska. Nie zostały również opracowane ogólne wytyczne opracowania Raportu, umożliwiające zachowanie układu treści i sposobu przedstawienia rezultatów z realizacji zadań ujętych w Programie obowiązujące we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego w Polsce.

Raport z realizacji Programu zawiera:

- stopień realizacji zadań wynikających z „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ruda Maleniecka do roku 2030 z perspektywą do roku 2040”,
- wnioski odnośnie przyszłego raportowania stanu realizacji Programu Ochrony Środowiska.

Raport jest próbą weryfikacji i wstępnej oceny jakościowej i ilościowej realizacji celów oraz zadań zapisanych w Programie.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie przedmiotowej uchwały jest zasadne.